

DEZVOLTARE REGIONALĂ

Circa 34 de milioane de lei au fost valorificați de la începutul anului pentru implementarea proiectelor de dezvoltare regională

Nisporeni, 21 iunie 2013. Circa 34 de milioane de lei, din suma totală de 191 de milioane de lei din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), au fost valorificați în primele 5 luni ale anului curent pentru implementarea proiectelor de dezvoltare regională.

Valorificarea mijloacelor financiare din FNDR și situația la zi a proiectelor au fost principalele subiecte discutate în cadrul ședinței Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR). De asemenea, membrii CNCDR au identificat principalele cauze ce stagnează buna desfășurare a implementării unor proiecte și au stabilit acțiuni concrete pentru impulsivarea activităților.

În acest context, oficialii Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) au subliniat că principala cauză a stagnerii unor proiecte este calitatea slabă a documentației de proiect elaborată și depusă de autoritățile publice locale pentru licitare, astfel că, în lipsa unui studiu de fezabilitate sau calitatea slabă a acestuia, nu asigură demararea procesului de achiziții și desfășurarea lucrărilor.

În acest număr:

Proiectul de amenajare a
traseului ecoturistic de la
Pădurea Domnească, gata de implementare 3

Proiectul de reabilitare a
Conacului Pommer și a
drumului de acces la
Parcul Țaul, gata de
implementare 4

Un proiect-pilot din
domeniul apiculturii are
toate șansele să fie viabil 5

Atelier de lucru la Bălți
pe tema creării unui
concept de website
regional 7

CIAL dezvoltă
capacitățile APL în
domeniul scrierii
proiectelor cu finanțare
externă 8

Acord de parteneriat
încheiat de ADR Nord și
Camera de Comerț și
Industrie a RM, filiala
Edineț 9

Ședința Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale

Totodată, reprezentanții MDRC au menționat că, de la începutul anului, sunt în proces de implementare 22 de proiecte de dezvoltare regională ce țin de reabilitarea infrastructurii drumurilor, aprovizionarea cu apă și sanitație, îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice.

În majoritatea cazurilor, în prezent, se desfășoară procedura de achiziții sau sunt în derulare licitațiile. Din numărul total de proiecte, 7 sunt în derulare în Regiunea de Dezvoltare Regională Nord, 10 proiecte de dezvoltare regională se implementează în Regiunea de Dezvoltare Centru și 5 proiecte în Regiunea de Dezvoltare Sud a țării.

Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Marcel Răducan, a precizat că, în cazul proiectelor ce stagnează, vor fi impuse sancțiuni prin stoparea finanțării și redirectionarea mijloacelor financiare către implementarea altor proiecte.

„Pentru prima dată în 3 ani am organizat ședința CNCDR într-o localitate unde se implementează proiecte. Scopul a fost să venim la fața locului, să inspectăm, să observăm, să monitorizăm și să asigurăm eficacitatea lucrărilor efectuate, astfel încât, la sfârșitul anului, să înregistrăm rezultate vizibile în domeniul dezvoltării regionale”, a comunicat ministrul Marcel Răducan. De asemenea, ministrul a precizat că au fost analizate detaliat fiecare proiect, iar decizia de redistribuire a banilor s-a luat în urma analizei minuțioase a situației, a cauzelor, acțiunilor și a rezultatelor scontate.

Reiterăm că FNDR este creat din alocațiile anuale din bugetul de stat, ca linie distinctă pentru politica de dezvoltare regională, ce constituie 1% din veniturile aprobate ale Bugetului de Stat pe anul respectiv și, din an în an, acesta nu este cumulativ. Astfel, pentru anul curent, pentru FNDR au fost alocați cca 191 de milioane de lei, inclusiv circa 7,5 de milioane de lei pentru asigurarea activității Agențiilor de Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud.

După ședință, membrii CNCDR au inspectat lucrările de construcție a poligonului pentru stocarea deșeurilor în cadrul proiectului „Salubritatea localităților din raioanele Nisporeni, Strășeni și Călărași pentru un mediu curat și sănătos” și au efectuat o vizită la proiectul „Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru valorificarea potențialului turistic a Regiunii de Dezvoltare Centru”, în cadrul căruia va fi construită o porțiune de drum. (MDRC)

” Pentru prima dată în 3 ani am organizat ședința CNCDR într-o localitate unde se implementează proiecte.

Marcel Răducan,
ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Proiectul de amenajare a traseului ecoturistic de la Pădurea Domnească, gata de implementare

Glodei, 20 iunie 2013. Un grup de specialiști de la Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) au efectuat, la fața locului, o vizită de lucru în cadrul proiectului „Amenajarea traseului ecoturistic Pădurea Domnească”, în vederea suprapunerii proiectului tehnic cu situația din teren.

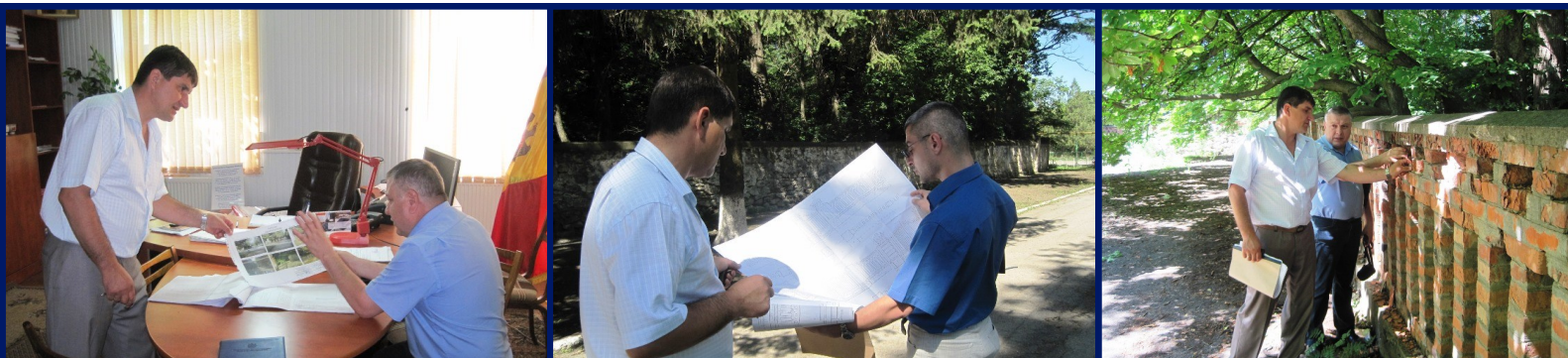
Astfel, prezidat de către șeful Secției management proiecte a ADR Nord, Constantin Bândiu, membrii grupului de inspectare, din care a făcut parte și președintele raionului Glodei, Valeriu Țarigradschi, s-au referit la gradul de pregătire a documentației tehnice pentru începerea implementării proiectului. Cu această ocazie, specialiștii au mai discutat despre etapa inițială a implementării proiectului, precum și despre eventualele probleme ce pot apărea în decursul implementării acestuia, din cauza reliefului.

Participantii la vizita de lucru au constatat că situația din teren corespunde cu documentația tehnică a proiectului, implementarea căruia poate fi începută.

Solicitantul proiectului „Amenajarea traseului ecoturistic Pădurea Domnească” este Consiliul Raional Glodei. Proiectul se înscrie în prioritatea III din Strategia de Dezvoltare Regională Nord - îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice. Prin acest proiect se urmărește dezvoltarea activităților turistice, culturale și de agrement, care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă, a veniturilor alternative, precum și la diversificarea activității în spațiul rural. Valoarea totală a proiectului este de 11 552 900 de lei. Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a alocat, prin intermediul Fondului Național pentru Dezvoltare Regională, 5 milioane de lei, ceea ce reprezintă 43,3% din costul total al proiectului. Durata de implementare a proiectului este de 24 de luni.

Proiectul de rehabilitare a Conacului Pommer și a drumului de acces la Parcul Țaul, gata de implementare

Țaul, Dondușeni, 21 iunie 2013. Un grup de specialiști de la Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) au efectuat, la fața locului, o vizită de lucru în cadrul proiectului „Reabilitarea monumentului istorico-arhitectural Conacul Pommer și a drumului de acces la parcul dendrologic din satul Țaul, raionul Dondușeni”, în vederea suprapunerii proiectului tehnic cu situația din teren.

Astfel, prezidat de către șeful Secției management proiecte a ADR Nord, Constantin Bândiu, membrii grupului de inspectare, din care a făcut parte și primarul de Țaul, Andronii Mitrică, s-au referit la gradul de pregătire a documentației tehnice pentru începerea implementării proiectului. Cu această ocazie, specialiștii au mai discutat despre etapa inițială a implementării proiectului, precum și despre eventualele probleme ce pot apărea în decursul implementării acestuia.

Participanții la vizita de lucru au constatat că situația din teren corespunde cu documentația tehnică a proiectului, implemetarea căruia poate fi începută.

Obiectivul-cheie al proiectului este reabilitarea infrastructurii zonei turistice Țaul, ce se află în centrul Regiunii de Dezvoltare Nord și poate uni două trasee, conectând astfel regiunea la circuitul turistic național și internațional.

Suma solicitată din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR) este de 23.305.122,62 de lei, ceea ce constituie 100% din costul total al proiectului depus de Primăria Țaul în cadrul Apelului de Propuneri de Proiecte II. Proiectul se înscrie perfect în prioritatea III din Strategia de Dezvoltare Regională Nord - îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice. Pentru anul 2013, Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCNR) a aprobat alocarea din FNDR a 5 milioane de lei. Proiectul urmează a fi implementat în decurs de 24 de luni.

Estimăm că cca 100 de mii de locuitori din Regiunea de Dezvoltare Nord și cca 3 mii de locuitori din apropierea parcului vor fi beneficiarii direcți ai proiectului. Proiectul poate genera noi activități economice în domeniul turismului și poate face mai atractivă Regiunea de Dezvoltare Nord pentru investitori.

Zece clădiri adiționale au fost construite în parc la începutul secolului trecut, de bancherul Andrei Pommer, din Sankt Petersburg. De mai bine de 30 de ani, edificiile nu au fost reparate.

Parcul Țaul, cel mai mare din Republica Moldova, are o suprafață de 64 de hectare. Comisia Juridică a Parlamentului a avizat pozitiv proiectul de lege privind transferarea parcului din gestiunea Grădinii Botanice din Chișinău în cea a Primăriei Țaul.

Un proiect-pilot din domeniul apiculturii are toate șansele să fie viabil

Edineț, 25 iunie 2013. A avut loc cea de-a treia ședință a grupului de lucru pe tema proiectului-pilot „Apicultura - model de succes pentru dezvoltarea spațiului rural în Regiunea de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova”, activitate desfășurată în cadrul proiectului Twinning „Dezvoltarea capacităților în domeniul dezvoltării regionale în Republica Moldova”.

Șeful-adjunct al Direcției generale dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, liderul de proiect, Igor Malai, și reprezentantul Franței în cadrul proiectului Twinning, Anne Azam-Pradeilles, și-au exprimat convingerea că suportul consultativ și metodologic în cazul acestui proiect-pilot va oferi mai multe șanse de finanțare, iar implicarea activă a beneficiarilor nu are decât să sporească responsabilitatea și eficacitatea acțiunilor implementate.

Cu această ocazie, reprezentanții Secției management proiecte a ADR Nord, Constantin Bândiu și Liuba Băbălău, și echipa proiectului au analizat progresul realizat după cel de-al doilea seminar. În acest sens, a fost prezentată tema de acasă: organigrama proiectului, analiza SWOT, planul de acțiuni, declarații de parteneriat etc. Totodată, președintele Asociației Naționale a Apicultorilor (ANA) din Republica Moldova, Ștefan Condratiuc, a prezentat noile aspecte ale notei conceptuale actualizate, referindu-se, în special, la identificarea provocărilor și perspectivele de îmbunătățire și realizare a proiectului, precum și la posibilități de identificare a partenerilor europeni la nivel de asociație.

La eveniment au participat experții Twinning Paulette Pommier, Franța, și Vasile Asandei, România, care s-au referit la soluțiile potențiale pe marginea identificării indicatorilor de progres și succes ai notei conceptuale și a altor elemente tehnice ale proiectului. Totodată, experții au identificat modalități de îmbunătățire a anexelor și a altor elemente tehnice ale proiectului.

Ulterior, după lucrările celei de-a treia ședințe a grupului de lucru, la care au participat și președintele raionului Edineț, Oleg Scutaru, și primarul de Edineț, Constantin Cojocaru, participanții au vizitat Centrul Apicol „Nectar” din orașul Edineț și stupina din satul Zăbriceni, raionul Edineț.

Precizăm că proiectul de dezvoltare regională în domeniul apiculturii, al cărui solicitant este Agenția de Dezvoltare Regională Nord, se înscrie în prioritatea II din Strategia de Dezvoltare Regională Nord - susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă. După îmbunătățirea acestuia de către experți, proiectul urmează să obțină finanțare și să fie implementat, întrucât este inclus în Documentul Unic de Program pentru anii 2013-2015.

Cu ocazia sesiunilor ce vor urma, experții vor discuta cu beneficiarii și vor face recomandări concrete de înlăturare a curenților din conceptele de proiect. În rezultatul acestor acțiuni, va fi elaborat un ghid în care vor fi incluse toate recomandările necesare îmbunătățirii proiectelor, precum și exemple de bune practici privind elaborarea eficientă a unui proiect durabil.

În cadrul proiectului Twinning „Dezvoltarea capacităților în domeniul dezvoltării regionale în Republica Moldova”, Uniunea Europeană va alocă mijloace financiare în mărime de circa 1.170.000 €, bani ce vor fi utilizați pentru preluarea experienței statelor europene în domeniul dezvoltării regionale, prin intermediul experților francezi, români și letoni. Consorțiul de implementare al acestui proiect Twinning este constituit din Ministerul de Interne al Franței și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova.

Cele 3 componente majore ale proiectului sunt (1) revizuirea cadrului legislativ existent privind dezvoltarea regională, (2) planificarea teritorială și (3) dezvoltarea capacităților specialiștilor din cadrul MDRC. Twinning-ul a fost conceput ca un instrument de cooperare administrativă cu scopul sprijinirii țărilor candidate și din vecinătatea Uniunii Europene.

Experții europeni sprijină un proiect de dezvoltare a instrumentelor de planificare, bazate pe tehnologia GIS

Bălți, 26 iunie 2013. A avut loc cel de-al doilea seminar de instruire pe tema proiectului-pilot „Dezvoltarea instrumentelor moderne de planificare în Regiunea de Dezvoltare Nord, utilizând tehnologia GIS”, activitate desfășurată în cadrul proiectului Twinning „Dezvoltarea capacităților în domeniul dezvoltării regionale în Republica Moldova”.

La fel ca și proiectul-pilot „Apicultura - model de succes pentru dezvoltarea spațiului rural în Regiunea Nord a Republicii Moldova”, proiectul-pilot „Dezvoltarea instrumentelor moderne de planificare în Regiunea de Dezvoltare Nord, utilizând tehnologia GIS” (GIS - Sistemul Datelor Geospațiale) este propus de Agenția de Dezvoltare Regională Nord și urmează a fi îmbunătățit conform standardelor în domeniu din Uniunea Europeană.

Șeful-adjunct al Direcției generale dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, liderul de proiect, Igor Malai, și reprezentantul Franței în cadrul proiectului Twinning, Anne Azam-Pradeilles, susțin, deopotrivă, că, odată îmbunătățit conform standardelor europene, proiectul-pilot va avea mai multe șanse la obținerea finanțării.

Cu această ocazie, reprezentanții Secției planificare strategică și programare a ADR Nord împreună cu echipa proiectului au analizat progresul activităților de până acum și au discutat, rând pe rând, despre stadiul creării organismului de parteneriat, identificarea surselor finanțare pentru proiect, prezentarea materialelor realizate, anexele proiectului: modele de hărți, acordul de parteneriat, proiectul de decizie, planul de acțiuni a grupului de implementare, schița de buget, strategia de promovare a proiectului etc.

La eveniment au participat experții Twinning Paulette Pommier, Franța, și Vasile Asandei, România, care s-au referit la progresele realizate și la redactarea notei conceptuale și a altor elemente tehnice ale proiectului. Totodată, experții au identificat provocările și perspectivele de îmbunătățire și realizare a proiectului.

Cu ocazia sesiunilor ce vor urma, experții vor discuta cu beneficiarii și vor face recomandări concrete de înlăturare a curențelor din conceptul de proiect. În rezultatul acestor acțiuni, va fi elaborat un ghid în care vor fi incluse toate recomandările necesare îmbunătățirii celor două proiecte-pilot, precum și exemple de bune practici privind elaborarea eficientă a unui proiect durabil.

În cadrul proiectului Twinning „Dezvoltarea capacităților în domeniul dezvoltării regionale în Republica Moldova”, Uniunea Europeană va alocă mijloace financiare în mărime de circa 1.170.000 €, bani ce vor fi utilizați pentru preluarea experienței statelor europene în domeniul dezvoltării regionale, prin intermediul experților francezi, români și letoni. Consorțiul de implementare al acestui proiect Twinning este constituit din Ministerul de Interne al Franței și Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova.

Cele 3 componente majore ale proiectului sunt (1) revizuirea cadrului legislativ existent privind dezvoltarea regională, (2) planificarea teritorială și (3) dezvoltarea capacităților specialiștilor din cadrul MDRC. Twinning-ul a fost conceput ca un instrument de cooperare administrativă cu scopul sprijinirii țărilor candidate și din vecinătatea Uniunii Europene.

Atelier de lucru la Bălți pe tema creării unui concept de website regional

Bălți, 11 iunie 2013. Primul atelier de lucru din cadrul proiectului „Facilitarea promovării potențialului Regiunii de Dezvoltare Nord” a reunit peste 20 reprezentanți din administrația publică locală (APL) și organizații neguvernamentale (ONG) din cele 11 raioane din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) și municipiul Bălți.

Participanții au avut ocazia să se implice în mod direct în procesul de elaborare a unui concept de website regional. Astfel, în rezultatul activității de azi, așteptăm ca reprezentanții APL și ONG care au participat la eveniment să poseze abilități de organizare și planificare pentru dezvoltarea viitorului website.

Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug, susține că ideea creării unui website regional, ce ar reuni toate administrațiile publice locale și organizațiile neguvernamentale din regiune, este mai veche. „Website-ul RDN, disponibil în limbile română, engleză și rusă, va contribui semnificativ la promovarea multilaterală a RDN. Un asemenea proiect, pentru a fi durabil, necesită multă implicare și colaborare”, a subliniat directorul Ion Bodrug.

Reieșind din concluziile din cadrul atelierului de lucru, SC „Prosenix-Con” SRL, compania IT selectată, va lucra, în perioada lunilor iunie-august a.c., la crearea propriu-zisă a website-ului. În acest răstimp, ADR Nord va oferi (sau, dacă va fi cazul, va solicita) suport continuu partenerilor implicați în proiect, care, în perioada lunilor de vară, urmează să completeze un tabel ce va conține cele mai importante informații despre fiecare raion / municipiu în parte. Tabelul urmează a fi întocmit în scurt timp și, spre sfârșitul lunii iunie, expediat tuturor partenerilor implicați în proiect.

Proiectul, implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), în parteneriat cu Centrul CONTACT-Bălți și Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova (ACCAII), a obținut finanțare în valoare de 43 340 de lei, prin intermediul Programului Granturilor Mici al Corpului Păcii SUA în Moldova. Contribuția comunității din RDN este de 25% din valoarea grantului. Implementarea proiectului va dura până spre mijlocul lunii noiembrie 2013, rezultatul final fiind un website regional în 3 limbi (română, engleză și rusă), prin intermediul căruia va fi promovat, cu aportul APL și ONG din regiune, potențialul economic, cultural și turistic al RDN.

CIAL dezvoltă capacitățile APL în domeniul scrierii proiectelor cu finanțare externă

Bălți, 26 iunie 2013. Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale (CIAL), lansat la sfârșitul anului trecut în orașul Ialoveni, a organizat, pentru prima dată în Regiunea de Dezvoltare Nord, un atelier de instruire cu genericul „Dezvoltarea capacităților APL în domeniul scrierii proiectelor cu finanțare externă”.

CIAL este un proiect implementat cu asistența acordată în baza Memorandumului de înțelegere între Republica Moldova și Polonia, semnat la 29 iunie 2012, în Chișinău. CIAL asigură autoritățile locale și ONG-urile din Republica Moldova cu toată informația necesară (know-how) ce promovează ideea implementării unor proiecte, dar încă mai caută posibilitatea unor finanțări și parteneri externi. Mai multe detalii despre CIAL se găsesc pe website-ul www.centruinfo.org.

La atelier au participat specialiști responsabili de atragerea investițiilor și scrierea proiectelor din cadrul Consiliilor raionale și primăriilor din nordul republicii.

Directorul CIAL, Krzysztof Kolanowski, care și-a arătat disponibilitatea să-și împărtășească experiența în domeniu și cu autoritățile publice locale din Regiunea de Dezvoltare Nord, a prezentat în detalii misiunea CIAL în Republica Moldova. Ulterior, directorul CIAL a informat participanții la atelier despre cum și unde aceștia pot găsi informație despre sursele de finanțare externă.

De asemenea, participanții la atelier au fost informați despre procedura de transformare a unui proiect tehnic într-un proiect finanțabil, despre oportunitățile oferite de programele bilaterale și multilaterale (proiecte comune cu parteneri străini), precum și despre platforma e-learning al CIAL.

Organizarea atelierului de instruire a fost posibilă datorită suportului oferit de Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Polone.

După atelierul de instruire, directorul CIAL și echipa sa au vizitat Agenția de Dezvoltare Regională Nord, unde au făcut cunoștință cu echipa ADR Nord. În discuția sa cu directorul CIAL, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, s-a referit la necesitatea funcționării unui centru de informare similar și în Regiunea de Dezvoltare Nord.

Acord de parteneriat încheiat de ADR Nord și Camera de Comerț și Industrie a RM, filiala Edineț

Bălți, 18 iunie 2013. Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), reprezentată de directorul Ion Bodrug, și Camera de Comerț și Industrie (CCI) a RM, filiala Edineț, reprezentată de directorul Inna Stanciu, au semnat un Acord de parteneriat în vederea realizării și dezvoltării de programe comune, specifice domeniului dezvoltării regionale și capacităților instituționale.

„Nu putem dezvolta regiunea fără a dezvolta micul business. Tot ce face ADR Nord pe segmentul infrastructură nu ar trebui nimănușdacă nu ar exista noi locuri de muncă. Acceptăm colaborarea noastră cu filiala Edineț a CCI, în speranța că, împreună, vom reuși să impulsivăm din punct de vedere economic partea localităților de la nordul republicii”, a relevat directorul ADR Nord.

Și directorul filialei Edineț a CCI, Inna Stanciu a remarcat perspectivele pe care le oferă Acordul de parteneriat: „Parteneriatul dintre filiala Edineț a CCI și ADR Nord are scopul de a unifica eforturile depuse de cele două instituții pentru promovarea și susținerea mediului de afaceri din teritoriu și pentru dezvoltarea socio-economică a Regiunii de Dezvoltare Nord”.

ADR Nord și filiala Edineț a CCI vor desfășura proiecte comune, în cadrul cărora vor oferi consultanță actorilor regionali - întreprinzători, autorități publice locale, asociații de business etc. - privind eficientizarea parteneriatului public-privat. Totodată, instituțiile vor organiza mese rotunde, conferințe, forumuri, traininguri, expo-târguri, precum și alte activități destinate mediului de afaceri și societății civile.

Acordul mai presupune cooperarea în vederea elaborării materialelor promoționale despre potențialul socio-economic al Regiunii de Dezvoltare Nord.

Menționăm că, în aprilie curent, ADR Nord și filiala Bălți a CCI au încheiat un acord similar.

Raionul Râșcani analizează mai multe opțiuni de aprovizionare cu apă și canalizare

Un grup de experți au prezentat recent administrației raionale și locale din raionul Râșcani mai multe opțiuni tehnice de asigurare cu apă și canalizare a populației din raion. Analizele fac parte din ample studii de fezabilitate, elaborate cu sprijinul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), oferit prin intermediul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”.

Datorită acestor studii, ce vor fi finalizate în septembrie 2013, atragerea investițiilor în acest sector va fi previzibilă și posibilă. Pentru fiecare raion a fost contractat câte un ONG local, care a efectuat un sondaj pentru a măsura gradul de suportabilitate al cetățenilor pentru a achita servicii de apă și canalizare.

„Studiul constată, pe de o parte, o informare deficitară a populației cu privire la calitatea proastă a apei pe care o consumă în prezent. Însă, chiar și pe acest fundal, pragul psihologic al prețului pe care gospodăriile sunt gata să-l suporte în cazul unui serviciu de aprovizionare depășește costurile apei în cele mai multe din orașele țării”, susține sociologul de la CBS-AXA Vasile Cantarji.

Pentru raionul Râșcani, studiul acoperă doar clusterul Prut, adică acele localități pentru care opțiunea cea mai rezonabilă este alimentarea cu apă din sursa râului Prut.

În baza studiilor de fezabilitate, vor fi elaborate propuneri de proiecte pentru asigurarea raioanelor cu servicii de calitate în domeniul aprovizionării cu apă și canalizare.

Vicepreședintele raionului Râșcani, Alexandru Cheptănar, susține că aprovizionarea cetățenilor raionului Râșcani cu apă potabilă de calitate a fost și rămâne una din prioritățile conducerii raionului. „Sper că prin munca enormă depusă să obținem un rezultat pozitiv pentru cetățeni”, a relevat vicepreședintele raionului Râșcani.

Impactul proiectului de acumulare, sortare și valorificare a deșeurilor menajere din Biruința, evaluat de specialiști de la MDRC și ADR Nord

Bălți-Biruința, 13-14 iunie 2013. Specialiști de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) și Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) au evaluat impactul și durabilitatea proiectului „Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități): orașul Biruința, comuna Alexăndreni (satele Alexăndreni, Heciul Vechi, Grigorești, Tâplești, Țăpletești), satul Heciul Nou”.

La fața locului, cu ocazia vizitei de monitorizare efectuată în orașul Biruința, comuna Alexăndreni și satul Heciul Nou, au participat Violeta Evtodienco, șefa Secției statistice regionale din cadrul MDRC, și Rodica Rotari, consultant superior din cadrul aceleiași secții, precum și Constantin Bândiu, șeful Secției management proiecte din cadrul ADR Nord, care au monitorizat lucrările, serviciile și bunurile achiziționate în cadrul proiectului.

În rezultatul acestei evaluări, responsabilii de la MDRC urmează să elaboreze un raport de monitorizare și evaluare a impactului și a durabilității proiectului. Documentul va conține observații și recomandări de care se va ține cont în procesul de implementare a unor proiecte similare.

Recent, o comisie de monitorizare din care au făcut parte șeful Direcției generale dezvoltare regională a MDRC, Valerian Bânzaru, și directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a constatat că atât durabilitatea proiectului, cât și managementul acestuia din partea autorităților publice locale beneficiare lasă de dorit, iar procedura de încheiere a contractelor de prestare a serviciului de colectare a deșeurilor cu populația din localitățile respective decurge anevoios.

Suma totală a investițiilor în cadrul proiectului de gestionare a deșeurilor din Biruința este de 4 068 319,91 de lei, bani alocați din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). În lista bunurilor transmise Primăriei Biruința intră o autospecială pentru colectarea și transportarea deșeurilor „KAMAZ”, 2 computere, 153 de eurocontainere pentru deșeuri din tablă zincată, 51 de containere pentru deșeuri din masă plastică și din plasă metalică, 400 de arbuști plantați în jurul platformelor de colectare a deșeurilor, 2 extincitoare, un aparat de fax, 51 de lacăte, 654 de metri de lanț metalic, un panou de incendiu, o presă pentru comprimarea deșeurilor, un aparat printer-scanner-xerox (3 în 1), un program de evidență contabilă, 51 de platforme pentru amplasarea containerelor metalice, un poligon pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere. Proiectul din Biruința a fost lansat în data de 22 martie 2011.

Al patrulea atelier de lucru în domeniul planificării regionale în sectorul managementului deșeurilor solide

Bălți, 18 iunie 2013. „Planificarea regională în sectorul managementului deșeurilor solide în regiunile din Republica Moldova” este tema celui de-al patrulea atelier de lucru, o continuare a celor trei ateliere ce au avut loc anterior, din cadrul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale”, aria de intervenție 2, „Planificarea și Programarea Regională”.

Cu ocazia celui de-al patrulea atelier de lucru, a fost prezentat sumarul planului regional în domeniul managementului deșeurilor solide (MDS), inclusive: rezultatele analizelor financiare a soluțiilor tehnice ale sistemului regional de management al deșeurilor și recomandările de rigoare, rezultatele analizei instituționale de management al deșeurilor și recomandările relevante, precum și punerea în discuții a aspectelor de gender în MDS.

Atelierul a fost organizat în 4 sesiuni: 1) Analiza financiară a soluției tehnice de MDS; 2) Analiza instituțională de MDS și recomandări; 3) Aspecte de gender în planificarea regională în MDS; 4) Sumarul documentului de lucru al planului regional în domeniul MDS.

Amintim că, anterior, odată cu cel de-al treilea atelier în acest domeniu, participanții au analizat opțiunile tehnice pentru regionalizarea graduală a managementului integrat al deșeurilor menajere solide, utilizând analize complete și standarde îmbunătățite de colectare, transportare, tratare și depozitare a deșeurilor, precum și de instituționalizare a gestionării sectorului la nivel de regiune.

Reprezenți de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Mediului, membrii grupului de lucru al Regiunii de Dezvoltare Nord, reprezentanți din partea administrațiilor publice locale (APL), specialiști de la Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), reprezentanți ai Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), șefi de companii de salubritate, reprezentanți ONG și studenți de la Academia de Administrare Publică (AAP) au lucrat în grupuri pentru a identifica și crea o viziune despre un sistem de management a deșeurilor solide în regiune.

La nivel regional, se dorește o eficientizare a serviciilor publice în domeniul MDS, inclusiv optimizarea nivelului calității acestor servicii prin acțiuni de modernizare a lor în corespundere cu standardele europene, precum și asigurarea conectării etapizate a acestor servicii la sistemele naționale.

Atelierul de lucru a avut loc cu sprijinul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale”, aria de intervenție 2, „Planificarea și Programarea Regională”, ce acordă suport Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și ADR-urilor în demararea procesului de planificare regională în sectorul MDS, prin implementarea principiului participativ. Acest proces se axează pe antrenarea reprezentanților grupului de lucru, precum și a altor actori interesați în luarea deciziilor asupra nivelului de servicii dorit, în ateliere de lucru specializate. Acestea sunt organizate în cele trei regiuni de dezvoltare ale Republicii Moldova și au menirea să dezvolte capacitățile de planificare sectorială la nivel regional și local.

Atelier de lucru (II) pe tema eficienței energetice în clădirile publice din Regiunea de Dezvoltare Nord

Bălți, 21 iunie 2013. „Planificarea regională în sectorul eficiența energetică (EE) în clădirile publice din Regiunea de Dezvoltare Nord” este tema celui de-al doilea atelier de lucru organizat în cadrul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale”, aria de intervenție 2, „Planificarea și Programarea Regională”.

Dacă la primul atelier pe această temă organizatorii au urmărit să-i implice participativ pe actorii din regiune în procesul de planificare regională a sectorului EE în clădirile publice, elaborând o viziune comună privind eficientizarea consumului energetic la nivel regional către anul 2020, în cadrul celui de-al doilea atelier a fost prezentat un sumar ce vizează elementele-cheie ale schiței planului regional în domeniul EE a clădirilor publice. Totodată, în acest context, au fost puse în discuție și un șir de aspecte de gender.

Reprezenți de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Ministerul Economiei (ME), membrii grupului de lucru al Regiunii de Dezvoltare Nord, specialiști de la Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) și Agenția pentru Eficiență Energetică (AEE) și reprezentanți ai Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), managerii energetici, arhitecți și ingineri responsabili de domeniu din primărie, reprezentanți ai ONG-urilor au lucrat în grupuri, în contextul celor 3 sesiuni: (1) Prezentarea proiectului documentului de planificare regională în domeniul EE în clădiri publice; (2) Consultarea elementelor cheie ale documentului de planificare regională în domeniul EE în clădiri publice; (3) Aspecte de gender în planificarea regională în EE în clădiri publice; (4) Portofoliul de concepte proiecte în EE în clădiri publice.

Prin cipalele beneficii în urma utilizării eficiente a energiei sunt în, primul rând, reducerea consumului de energie, reducerea impactului prețurilor energetice tot mai mari, îmbunătățirea securității aprovizionării, îmbunătățirea standartului tehnic pentru clădiri și procese, creșterea gradului de confort, creșterea duratei de deservire a blocului.

Începând cu anul 2010, Regiunile de Dezvoltare Nord, Centru și Sud au fost implicate activ în procesele inițiale de dezvoltare regională conduse de Consiliile pentru Dezvoltare Regională (CDR-uri) și ADR-uri. Acest lucru a avut loc în cadrul unei politici regionale care a fost elaborată de MDRC.

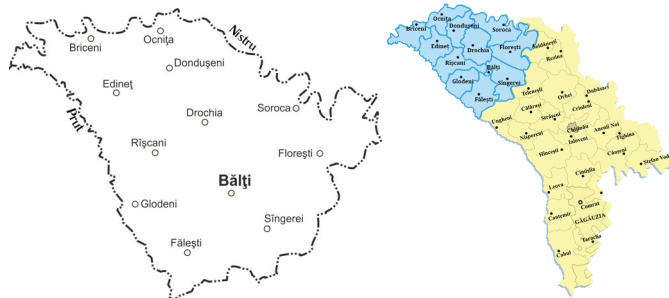
Menționăm că, până în anul 2012, nu a existat componenta EE în strategiile și planurile operaționale regionale. ADR-urile însă au realizat importanța includerii acestei componente în documentele strategice regionale din cauza necesității eficientizării consumului de resurse energetice, ce, în prezent, sunt costisitoare.

Cele trei domenii de intervenție stabilite până în prezent sunt Apă și sanitație, Managementul deșeurilor și Eficiența energetică a clădirilor publice. Pentru fiecare domeniu se va crea un grup de lucru care, împreună cu specialiștii ADR Nord și experți naționali și internaționali, vor participa la procesul de elaborare a planurilor sectoriale integrate. Acest proces se va finaliza spre sfârșitul anului 2015.

Atelierele de lucru în domeniul planificării regionale în sectorul EE, la fel ca și atelierele din domeniul planificării regionale în sectorul alimentare cu apă și canalizare și cele din domeniul planificării regionale în sectorul managementului deșeurilor solide, a avut loc cu sprijinul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale”, aria de intervenție 2, „Planificarea și Programarea Regională”, prin care se acordă suport MDRC și ADR-urilor în demararea procesului de planificare regională în sectorul EE, prin implementarea principiului participativ. Acest proces se axează pe antrenarea reprezentanților grupului de lucru, precum și a altor actori interesați în luarea deciziilor asupra nivelului de servicii dorit, în ateliere de lucru specializate. Organizate în cele trei regiuni de dezvoltare ale Republicii Moldova, atelierele vor contribui la dezvoltarea capacităților de planificare sectorială la nivel regional și local.

Vizite de monitorizare în cadrul a patru proiecte de dezvoltare regională

Recent, șeful Direcției generale dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Valerian Bânzaru, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug, șeful Secției management proiecte a ADR Nord, Constantin Bândiu, au monitorizat, la fața locului, patru proiecte de dezvoltare regională, implementate de ADR Nord.

Implementarea proiectelor de dezvoltare regională

Biruința, Sîngerei, 6 iunie 2013. În cadrul vizitei de monitorizare postimplementare în orașul Biruința, raionul Sîngerei, unde a fost implementat proiectul „Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități)”, s-a discutat despre situația la zi de la poligonul de colectare a deșeurilor menajere solide (DMS) și despre reparația și întreținerea drumului de acces la poligon. De asemenea, subiect de discuție a fost și posibilitatea îmbunătățirii serviciului prestat de întreprinderea municipală ce gestionează serviciul de colectare a DMS.

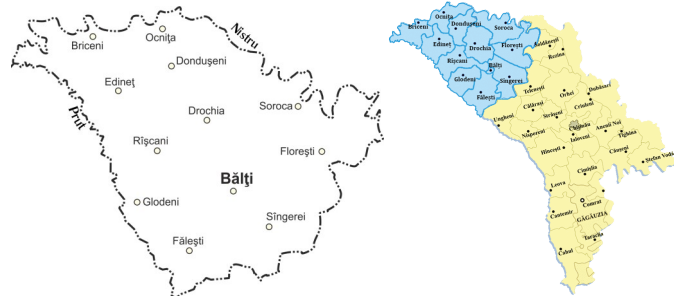
Comisia de monitorizare a constatat că atât durabilitatea proiectului, cât și managementul acestuia din partea autorităților publice locale beneficiare lasă de dorit, iar procedura de încheiere a contractelor de prestare a serviciului de colectare a deșeurilor cu populația din localitățile respective decurge anevoios. Totodată, din cauza alunecărilor de teren, sunt necesare resurse suplimentare în vederea reamenajării poligonului și a drumului de acces către poligon. Mai mult, s-a mai constatat că presa pentru comprimarea deșeurilor nu funcționează pe motiv că în apropierea aparatului încă nu este acces la energie electrică. În acest sens, Primăriile Biruința, Alexăndreni și Heciul Nou vor întreprinde măsuri de amenajare a poligonului, vor instala în preajmă o stație electrică și vor conlucra mai eficient privind contractarea consumatorilor și îmbunătățirea calității serviciului prestat. Totodată, s-a examinat necesitatea alocării, din partea Consiliului Raional Sîngerei, a sumei de 150.000 de lei pentru reparația drumului de acces la poligon.

La vizita de monitorizare au participat, împreună cu reprezentanții MDRC și ADR Nord, primarul de Biruința, Petru Boiev, și șeful Secției construcții, or. Sîngerei, Vasile Țăbărnă.

Suma totală a investițiilor în cadrul proiectului de gestionare a deșeurilor din Biruința este de 4 068 319,91 de lei, bani alocați din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). În lista bunurilor transmise Primăriei Biruința intră o autospecială pentru colectarea și transportarea deșeurilor „KAMAZ”, 2 computere, 153 de eurocontainere pentru deșeurii din tablă zincată, 51 de containere pentru deșeurii din masă plastică și din plasă metalică, 400 de arbuști plantați în jurul platformelor de colectare a deșeurilor, 2 extincitoare, un aparat de fax, 51 de lacăte, 654 de metri de lanț metalic, un panou de incendiu, o presă pentru comprimarea deșeurilor, un aparat printer-scanner-xerox (3 în 1), un program de evidență contabilă, 51 de platforme pentru amplasarea containerelor metalice, un poligon pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere. Proiectul din Biruința a fost lansat în data de 22 martie 2011.

Vizite de monitorizare în cadrul a patru proiecte de dezvoltare regională

Recent, șeful Direcției generale dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Valerian Bânzaru, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug, șeful Secției management proiecte a ADR Nord, Constantin Bândiu, au monitorizat, la fața locului, patru proiecte de dezvoltare regională, implementate de ADR Nord.

Implementarea proiectelor de dezvoltare regională

Sângerei, 6 iunie 2013. În cadrul vizitei de monitorizare la proiectul „Finisarea construcției apeductului magistral Bălți-Sângerei cu ramificații comunitare” s-a discutat despre implicarea Consiliului Raional Sângerei, beneficiarul proiectului, în implementarea proiectului și despre lucrările adiționale apărute în timpul executării. Un accent deosebit s-a pus pe responsabilitățile responsabililor de implementarea proiectului. Totodată, participanții la vizita de monitorizare au atras atenția la avizele lipsă din cadrul proiectului de execuție.

La vizita de monitorizare au participat, împreună cu reprezentanții MDRC și ADR Nord, responsabilul tehnic din cadrul proiectului, Marina Barâșpoli, șeful Secției construcții, or. Sângerei, Vasile Țăbărnă, și reprezentantul FCP „Soldi” SRL, Mihail Solcan.

Prin implementarea proiectului de construcție a apeductului magistral Bălți-Sângerei, al cărui solicitant este Consiliul Raional Sângerei, se urmărește accesul la surse de apă potabilă sigure și de calitate pentru populația din raionul Sângerei (oportunitate pentru raionul Telenești). Valoarea totală a proiectului este de 22 800 661,63 lei.

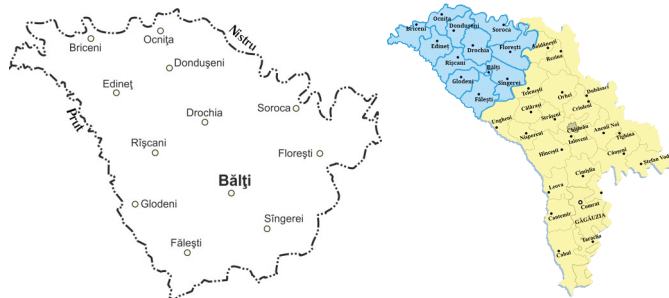
Corjeuți, Briceni, 6 iunie 2013. În cadrul vizitei de monitorizare în satul Corjeuți, raionul Briceni, unde se implementează proiectul „Reparația sectorului de drum local L-37 «Lipcani-Balasinești-Corjeuți-Târnova»”, s-a discutat despre procesul de executare a lucrărilor la obiect și despre calitatea și cantitatea lucrărilor executate. De asemenea, participanții la vizita de monitorizare s-au referit și la mijlocele financiare necesare conform contractului de antrepriză.

La vizita de monitorizare au participat, împreună cu reprezentanții MDRC și ADR Nord, primarul de Corjeuți, Victor Andronic, reprezentantul SRL „Poduri-Prim”, Veaceslav Țerna, și managerul de proiect, Vasile Patrașca.

Solicitantul proiectului de reparație a unui sector de drum local L-37 este Primăria Corjeuți. Prin acest proiect se urmărește dezvoltarea economică a zonei dezavantajate din satul Corjeuți, raionul Briceni, precum și din satul Trinca, raionul Edineț. Lungimea porțiunii de drum în reparație este de 7,6 km. Lucrările au demarat în octombrie 2012, anul trecut valorificându-se 9 994,20 de mii de lei. Pentru continuarea lucrărilor în 2013, Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a aprobat suma de 17 500,00 de mii de lei. Valoarea totală a proiectului este de 47 510,9 de mii de lei, sumă acoperită integral din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională.

Vizite de monitorizare în cadrul a patru proiecte de dezvoltare regională

Recent, șeful Direcției generale dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Valerian Bânzaru, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug, șeful Secției management proiecte a ADR Nord, Constantin Bândiu, au monitorizat, la fața locului, patru proiecte de dezvoltare regională, implementate de ADR Nord.

Implementarea proiectelor de dezvoltare regională

Larga, Briceni, 6 iunie 2013. În cadrul vizitei de monitorizare postimplementare în satul Larga, raionul Briceni, unde a fost implementat proiectul „Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga - un factor important în activitățile privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune”, s-a discutat despre reparația sistemului de încălzire existent, amenajarea teritoriului și a interiorului centrului, precum și despre incubarea întreprinzătorilor. S-a pus, de asemenea, accentul pe colaborarea cu Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM), dar și pe inaugurarea incubatorului din localitate.

La vizita de monitorizare au participat, împreună cu reprezentanții MDRC și ADR Nord, primarul de Larga, Radu Urechean.

Solicitantul proiectului este Primăria comunei Larga. Suma totală a proiectului este 5 608,74 mii lei, bani din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională. Proiectul de inaugurare a incubatorului de afaceri din Larga se înscrie în prioritatea 2 din Strategia de Dezvoltare Regională Nord - susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă.

Vizită de monitorizare la subproiectul de reconstrucție a sistemului de canalizare din Otaci

Otaci, Ocnița, 18 iunie 2013. A avut loc o ședință de lucru în cadrul subproiectului de reconstrucție a sistemului de canalizare din Otaci, parte a proiectului „Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru un mediu curat în Regiunea Nord”.

Membrii comisiei de monitorizare au discutat despre necesitatea executării lucrărilor de construcție conform graficelor de îndeplinire a lucrărilor și despre necesitatea construcției gardului din preajma peretelui de sprijin la stația de epurare și a revizuirii amenajării teritoriului la stația de epurare.

Totodată, membrii comisiei de monitorizare s-au referit la imposibilitatea executării lucrărilor de construcție la stația de pompare din cauza ridicării nivelului apelor în râul Nistru, dar și la prezentarea de către responsabilul tehnic a raportului săptămânal în care să fie descrise lucrările, efectuate în timpul săptămânii în curs.

Construcția sistemului de canalizare și a stației de epurare din cadrul proiectului de la Otaci este în desfășurare. Lucrările de reconstrucție a apeductului au fost finalizate în iulie 2012, suma investită în acest scop cifrându-se la 7 442 582, 22 de lei.

Obiectivul general al proiectului din Otaci este extinderea și modernizarea sistemului de apă și canalizare al orașului. Valoarea totală a proiectului este 23 564 300 lei, bani solicitați integral din sursele FNDR.

Agenția de Dezvoltare Regională Nord

MD-3100, mun. Bălți, Piața Vasile Alecsandri, 8A

Telefon: +373 231 29779

Fax: + 373 231 61980

E-mail: comunicare@adrnord.mdSite: www.adrnord.md

ADR Nord, cu sediul în orașul Bălți, este o instituție publică necomercială, cu autonomie financiară, subordonată Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) al Republicii Moldova. Împreună cu ADR Centru și ADR Sud, ADR Nord activează în domeniul dezvoltării regionale din aprilie 2010.

Scopul ADR Nord este de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a întregii regiuni, urmărind reducerea decalajelor de dezvoltare a diferitor zone din regiune în favoarea locuitorilor ei.

Misiunea ADR Nord este de a mobiliza eforturile spre asigurarea dezvoltării socio-economice durabile a Regiunii Nord în baza normelor și standardelor europene pentru asigurarea unui trai decent cetățenilor.

Prioritățile ADR Nord sunt:

1. Reabilitarea infrastructurii fizice;
2. Susținerea dezvoltării sectorului privat și a pieței forței de muncă;
3. Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice.

REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD

© Vadim Sterbate

ADR NORD

- Acest buletin informativ lunar (16 p.) a fost elaborat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord.

- Vizitați [pagina ADR Nord din Facebook!](#) Și aici, ADR Nord vorbește cu Dvs.

- Vă așteptăm în grupul „Dezvoltare regională” din

Defileul Duruitoarea Veche, raionul Râșcani, locul unde oamenii s-au aciuat mai bine de 250 de mii de ani.